

OPLAKAWAĆ (27) *vb impf*

o oraz pierwsze i ostatnie a jasne; -kã- (16), -ka- (11); -kã- *GliczKsiqż, BielKron*; -ka- *Leop, ModrzBaz*; -kã- : -ka- *OpecŻyw (1:1), RejPs (3:1), Mqcz (5:4), RejPos (3:1), RejZwierc (1:1), BudBib (1:1)*.

inf oplakawać (10). \diamond *praes 1 sg* oplakawam (4). \diamond *3 sg* oplakawã (2). \diamond *praet 1 sg m* oplakawam (1). \diamond *3 sg m* oplakawãł (3). *f* oplakawała (2). \diamond *3 pl subst* oplakawały (1). \diamond *imp 2 pl* oplakawajcie (1). \diamond *con praet 3 pl subst* by były oplakawały (1). \diamond *part praes act* oplakawając (2).

Sł stp, Cn brak, Linde XVI w. s.v. oplakać.

Wylewać łzy nad kimś lub nad czymś, płakać po kim, po czym, wyrażać żal, skruchę; deflere, deplorare, lugere, prosequi lacrimis, superlacrimare Mqcz (27) : Deploro, Oplakawam/ Nárzekam/ Vłkarzam łie. Mqcz 306a, 130a, 181d, 473b; nie wnidziełz do domu śmętku/ ani poydziełz oplakawać [nec vadas plangendum] BudBib Ier 16/5.

oplakawać czego (7): Dáy mi mily panie nábożnie twé vmęczeniué wípominatz ij ganiebného vmęczenia twého oplakawatz *OpecŻyw 159v*; Tu prorok żalobliwie oplakawa rzeczy przyflych ktore miály przydz łrodze ná zbor krzełciánłki zrogniewania pánłskiego *RejPs 118, 117; BielKron 55; Qualis populea moerens philomela sub umbra, Amissos queritur foetus, Iáko álbo yákim łpofobem/ żalofni słowik zwył oplakawác łwych ptáżat Mqcz 337b, 199b, 306a.*

oplakawać co (12): zawždy włlytcy patrzáycie/ á dzięki bogu czynicie/ ij bolełtz iego oplakawáycie *OpecŻyw 141*; Ten iest pńalm w ktorem Dawid oplakawał wyłtępek łwoi *RejPs 76, Ff3; GliczKsiqż C2v; Mqcz 386a*; ktore [święte panie] tákież oplakawały tę niewinną mękę iego *RejPos 100, 306, 309v, 310; RejZwierc 60v, 204v*; Tenći iest záprawdę čás/ ktorego pólpolite klełki oplakawác [quo publicas clades gemere debeamus] á wılżące nád námi/ vłtáwicznemi modlitwámi oddálác mamy. *ModrzBaz 101.*

oplakawać kogo (G a. A) (2): Vłlyłłálá Potym zóná Vryálłowá/ że zábitł był mąż iey vryálz/ y oplakawála go [et planxit eum]. *Leop 2.Reg 11/26*; Izali nieoplakawałem [si non fleui] onego/ ná kogo twárdy dzień (przyšzedł)/ łmęciłá łię dułzá moiá nád vbogiem? *BudBib Iob 30/25.*

W charakterystycznych połączeniach: oplakawać przygody, rzeczypospolitej, stanu, umęczenia, upadkow; oplakawać boleść, czas, grzech, klęski, mękę, śmierć, upadek, występki (a. występki) (3); oplakawać żalobliwie.

Zwrot: »rzewnym głosem oplakawać« (1): Lamentabili voce deplorare, Rzewnym głosem oplakawác. *Mqcz 183b.*

Szereg: »narzekać i oplakawać« (1): Iáko potym on vpádły Dawid płácźliwie nárzekał y oplakawał ony wyłtępki łwoie *RejZwierc 204v.*

W przén (1) : A miáłtá wálze zołtáná pułthe/ á brany wálze vłtáwicźnie oplakawác mułżá ono wywiedzienie wálze. RejPos 306.

Formacje współrdzenne cf PŁAKAĆ.

Cf OPLAKAWAN, OPLAKAWANIE, OPLAKOWAĆ